

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Одлука о буџету јединице локалне самоуправе јесте одлука којом се процењују приходи и примања и утврђују расходи и издаци за финансирање њене надлежности, као и одредбе битне за извршење те одлуке за једну или три године .

У Упутству за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2023.годину и пројекција за 2024.и 2025.годину које је објављено на сајту Министарства финансија дате су основне економске претпоставке и смернице за припрему предлога финансијског плана буџетских корисника и одлуке о буџету локалне власти са средњорочним пројекцијама и инструкцијама у вези планирања прихода буџета.

У складу са чланом 36а Закона о буџетском систему, на основу овог упутства директни корисници средстава буџета локалне власти израђују предлог финансијског плана и достављају га локалном органу управе надлежном за финансије.Индиректни корисници средстава буџета локалне власти обавезни су да припреме предлог финансијског плана на основу смерница које се односе на буџет локалне власти.

Опште напомене за припрему одлуке о буџету локалне власти

Услед настале ситуације везане за енергетску кризу изазвану ратом у Украјини као и још увек присутну пандемију заразне болести COVID-19, Министарство финансија даје препоруку јединицама локалне самоуправе да приликом припремања одлука о буџету изврше распоред средстава у односу на обавезе чије измирење је приоритетно.

Приликом планирања прихода локална власт је у обавези да исте реално планира, тј. потребно је поћи од остварења прихода за три квартала у 2022. години и њихове процене за задњи квартал те године, што представља основ за њихово увећање, при чему укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП (пројектован номинални раст у 2023. години од 13,3 %).Изузетно, локална власт може планирати већи обим прихода, с тим што је у том случају дужна да у образложењу одлуке о буџету наведе разлоге за такво поступање, као и да образложи параметре (кретање запослености, просечне зараде, очекиване инвестиционе активности, промене у степену наплате пореза на имовину итд.) коришћене за пројекцију таквих прихода. Уколико локална власт очекује приходе по основу донација, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) може планирати у складу са очекиваним износом ових средстава. Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07 - Трансфери од других нивоа власти, 08 - Добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 - Примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати у складу са реално очекиваним приливом средстава по тим основама.

Ненаменске трансфере јединице локалне самоуправе треба да планирају у истом износу који је био опредељен Законом о буџету Републике Србије за 2022. годину („Службени гласник РС”, 110/21).

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти **треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода**, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачуне корисника буџетских средстава.

Обим средстава, односно лимит расхода и издатака буџетских корисника за 2023. годину, са пројекцијама за наредне две фискалне године

Имајући у виду величину потребног фискалног прилагођавања, у овом упутству утврђују се смернице за планирање појединих категорија расхода и издатака, као и ограничења расхода и издатака корисника буџетских средстава.

Приликом планирања обима средстава, односно лимита расхода и издатака за сваког буџетског корисника, локални орган управе надлежан за финансије **мора реално да их планира, у складу са законом, односно да пође од њиховог извршења у овој години, као и планираних политика у наредном периоду.**

3. ПРИХОДИ И ПРИМАЊА

Укупни приходи буџета општине Александровац за 2023. годину планирани су у износу од 1.089.920.872 динара и то:

- приходи буџета у износу од 971.489.268,50 динара
- приходи из осталих извора у износу од 112.343.603,50 динара и
- средства из сопствених извора у износу од 6.088.000 динара

Порески приходи - Порез на доходак, добит и капиталне добитке, Порез на имовину, Остали порески приходи – Порез на добра и услуге и Комунална такса за истицање фирме на пословном простору планирани су у износу од 639.850.143 динара односно 65,9 % у односу на план за 2023. годину.

Непорески приходи - Приходи од имовине, Приходи од продаје добара и услуга, Новчане казне, Остали непорески приходи –Добровољни трансфери од физичких и правних лица и Мешовити и неодређени приходи планирани су у износу од 82.962.798 динара, односно 8,5% у односу на план за 2023. годину

Поједине врсте накнада са одређеном наменом (наменски приходи) планирани су у износу од 24.500.000 динара и то: накнада за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта у износу од 3.000.000 динара, посебна накнада за заштиту и унапређење животне средине у износу од 11.000.000 динара и приходи од новчаних казни за прекршаје, предвиђене прописима о безбедности саобраћаја на путевима у износу од 10.500.000 динара. Приходи буџета општине Александровац за 2023. годину, за које је посебним прописима утврђена намена, користиће се у складу са актима које доноси Општинско веће и Скупштина општине.

Трансфери су планирани у износу од 239.261.327,00 динара и то текући ненаменски трансфери од Републике у корист нивоа општине у износу од 229.611.327 динара, 23,65% у односу на план и текући наменски трансфери у корист нивоа општине у износу од 8.330.000 динара који се односи на средства од Републике која се опредељују Предшколској установи за припремни предшколски програм.

Примања од продаје непокретности планирана су у износу од 7.000.000 динара односно 0,7% у односу на укупан план.

Примања од продаје осталих основних средстава планирана су у износу од 5.000.000 динара 0,5% у односу на укупан план.

Примања од продаје земљишта у корист нивоа општина планирана су у износу од 5.000.000 динара.

Примања од домаћих задуживања – планиран је износ од 85.000.000 динара, примања од задуживања од пословних банака за финансирање капиталних инвестиција.

- 1. Дом културе**
742152 – извор 04 – 1.000.000 динара
745151 – извор 04 – 3.200.000 динара
- 2. Народна библиотека**
742351- извор 04 – 260.000 динара

- 3. Музеј винарства и виноградарств**
742351-извор 04 – 100.000 динара
- 4. ПУ Наша радост**
733154-извор 07- 8.330.000 динара
744151-извор 08- 1.000.000 динара
742378-извор 16 – 1.300.000 динара
- 5. Завичајни музеј Жупе**
742351-извор 04 -150.000 динара
- 6. Месне заједнице**
744151-извор 04 -1.378.000 динара

Пренета неутрошена средства из претходних година у износу од 16.713.603,50 динара се односе на средства из програма 7- Организација саобраћаја и саобраћајне инфраструктуре, функција 360- јавни ред и мир неklasификован на другом месту – износ од 1.713.603,50; 10.000.000 динара(наменска средства за замену котла у ДЗ Александровац) и 5.000.000 динара(наменска средства за мере енергетске санације).

4. РАСХОДИ И ИЗДАЦИ

Расходи и издаци буџета општине Александровац за 2023. годину, планирају се у укупном износу од 1.089.920.872 динара, и то:

I Средства из буџета у укупном износу од 971.489.268,50 динара

II Средства из осталих извора финансирања у укупном износу од 112.343.603,50 динара:

1. Донације од осталих нивоа власти 8.330.000 динара

2. Пренета неутрошена средства из претходних година у укупном износу од 16.713.603,50 динара.

3. Родитељски динар за ваннаставне активности 1.300.000 динара

4. Добровољни трансфери од физичких и правних лица 1.000.000 динара

5. Средства из кредита 85.000.000 динара

III Средства из сопствених активности буџетских корисника у укупном износу од 6.088.000 динара

Распоред и коришћење средстава у 2023. години утврђених овом Одлуком за буџетске кориснике у оквиру раздела 1,2,3,4 и 5 вршиће се у оквиру одобрених апропријација и њихових финансијских планова усклађених са овом Одлуком.

Расходи за 2023. годину су планирани по делима на следећи начин:

Раздео 1 – Скупштина општине – планирана су средства у износу од 11.064.981 динара. У оквиру овог раздела за редовно функционисање су планирана средства у износу од 10.264.981 динара и то за плате за Председника скупштине и Секретара Скупштине, превоз запослених, трошкове путовања, дневнице одборницима, стална радна тела, накнаду за лица која нису на сталном раду (заменик председника скупштине), финансирање редовног рада политичких субјеката којима се средства расподељују у износу од 0,105% пореских прихода, за канцеларијски материјал. За Дан општине је планиран износ од 800.000,00 динара (423 – услуге по уговору 400.000,00 и 426 – материјал 400.000,00 динара).

Раздео 2 – Општинско веће - планирана су средства у износу од 2.720.000,00 динара. У оквиру овог раздела планирана су средства за накнаду за лица која нису на сталном раду (чланови Општинског већа), за канцеларијски материјал и за трошкове путовања.

Раздео 3 – Кабинет Председника општине - планирана су средства у износу од 10.107.468 динара и то за плате, превоз запослених, трошкове путовања, услуге по уговору, материјал.

Раздео 4 – Правобранилаштво општине Александровац – планирана су средства у износу од 3.346.031 динара и то за плате, превоз запослених, трошкове путовања, текуће поправке и одржавање, материјал, опрему.

У оквиру раздела 5, по програмима средства су опредељена на следећи начин:

Програм 1 – Локални развој и просторно планирање – планиран је износ од 2.794.000 динара и то за:

- специјализоване услуге (геодетске услуге)- 1.194.000,00 динара, позиција 87
- пројектна документација за озакоњење објеката- 500.000 динара
- рушење објеката – 1.000.000 динара
- текуће одржавање заједничких делова стамбених зграда – 100.000 динара

Програм 2 – Комунална делатност – планиран је износ од 162.450.000 динара и то за:

- одржавање чистоће на јавним површинама – 40.000.000 динара

- одржавање зелених јавних површина –8.000.000 динара
- зоохигијена -1.400.000 динара
- одржавање гробаља по месним заједницама која су у својини општине – 4.000.000динара,
- реконструкција и доградња изворишта Митрово Поље– 5.000.000 динара
- адаптација ППВ Митрово Поље - 5.000.000 динара
- реконструкција водоводне и канализационе мреже на саобраћајницама које се реконструишу- 10.000.000
- изградња водоводне инфраструктуре (водовод за насеље Доњи Ступањ)– 5.000.000 динара
- текуће поправке и одржавање водоводне инфраструктуре - 6.500.000 динара
- реконструкција и доградња примарног водовода Гњионик- Војволица- Шљивово- 15.000.000 динара
- изградња водовода за насеље Лесеновци- 5.000.000 динара
- трошкове електричне енергије за јавну расвету – 50.000.000 динара
- одржавање уличне расвете – 2.000.000,00 динара
- материјал за уличну расвету –2.500.000,00 динара
- израда пројектно техничке документације за проширење уличне расвете -150.000 динара
- проширење уличне расвете – 2.900.000 динара

Програм 4 – Развој туризма – планиран је износ од 13.088.526 динара.

За редовно функционисање Туристичке организације планирано је 5.768.526 динара.

У оквиру програма планирана су средства за следеће манифестације:

- Жупска берба – износ од 5.360.000 динара.
- Жупске јулске игре – износ од 735.000 динара.
- Међународни сајам вина- износ од 850.000динара.
- Козник- Град Витезова – износ од 375.000 динара.)

Програм 5 – Пољопривреда и рурални развој планиран је износ од 15.000.000,00 динара и средства ће се користити у складу са Програмом подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију општине Александровац за 2023. годину

Програм 6 – Заштита животне средине- планиран је износ од 22.526.680 динара

- експропријација земљишта за изградњу канализационе мреже-1.000.000 динара
- одржавање атмосферске канализације -3.000.000 динара
- чишћење корита Кожетинске реке -1.000.000 динара
- замена котлова на мазут котловима на гас за ДЗ Александровац(пренос обавеза из 2022.) - 5.526.680 динара из средстава буџета и 10.000.000 (пренос обавеза- наменска средства)
- Управљање комуналним отпадом (контејнери) - 2.000.000,00 динара

Програм 7 – Организација саобраћаја и саобраћајне инфраструктуре – планиран је износ од 279.443.302 динара

Функција 451- друмски транспорт, планиран је износ од 273.920.000 динара

Економска класификација 425 – текуће поправке и одржавање 138.655.000 динара

- чишћење канала и пропуста – 1.000.000 динара
- крпљење ударних рупа – 15.000.000динара
- зимско одржавање путева и улица – 12.000.000 динара
- рад машина на равнању и проширењу локалних путева и улица- 8.000.000 динара
- насипање путева шљунком – 10.000.000 динара
- поправка пропуста и мостова –5.000.000 динара и 4.000.000 динара(пренос обавеза из 2022.)
- одржавање вертикалне сигнализације– 1.300.000 динара
- одржавање хоризонталне сигнализације – 1.300.000 динара
- текуће поправке и одржавање локалних путева и улица –5.000.000 динара
- ревитализација пољских путева – 2.000.000 динара
- сигнализација и обележавање бициклистичких стаза – 1.500.000 динара

Санација деформисаних делова коловоза – 65.645.000 динара

Економска класификација 426 – материјал -набавка цеви – 1.000.000 динара

Економска класификација 511 – планиран је износ од 141.175.700.000 динара (85.000.000 динара- средства из кредита)

- санација градских улица- 20.900.000 динара
- санација локалних путева- 118.275.000 динара
- пројектна документација- 1.000.000 динара
- реконструкција пешачке зоне – 1.000.000 динара

У оквиру овог програма планиран је износ од 5.523.302 динара (1.713.603,50 динара су пренета средства из 2022.) - наменска средства по основу прихода од новчаних казни за прекршаје предвиђене прописима о безбедности саобраћаја на путевима која ће се користити у складу са Програмом расподеле средстава за унапређење безбедности саобраћаја на путевима на подручју општине Александровац који доноси Општинско веће.

Програм 8- Предшколско образовање - планиран је износ од 119.618.675 динара из буџета и средства ће се користити за плате ,социјална давања запосленима,превоз запослених, јубиларне награде запослених, сталне трошкове, трошкове путовања, текуће поправке и одржавање зграда и објеката,ужину и смештај за треће и свако наредно дете.Такође, треба напоменути да се од 2017.године боравак деце у предшколској установи уплаћује на уплатни рачун буџета општине тако да самим тим престаје да постоје сопствени приходи буџетског корисника.За 2023.годину је планиран износ од 8.330.000 динара који се односи на средства која ПУ добија од Републике за припремни предшколски програм, износ од 1.300.000,00 динара који се односи на средства која уплаћују родитељи за ваннаставне активности и 1.000.000 динара -добровољни трансфери од физичких и правних лица.

- За изградњу новог вртића и вршење стручног надзора – 4.000.000 динара

Програм 9 – Основно образовање– планиран је износ од 63.600.000 динара.

За ОШ Аца Алексић су опредељена средства у износу од 25.000.000 динара.

За изградњу школе у Доњем Ступњу -13.600.000 динара

За ОШ Иво Лола Рибар су опредељена средсва у износу од 25.000.000 динара

Програм 10 – Средње образовање- планиран је износ од 12.000.000,00 динара.

Програм 11 – Социјална и дечја заштита опредељена су средства у износу од 60.450.000 за следеће намене:

- подршка деци и породици са децом – износ од 32.000.000 динара (ужина за треће и свако наредно дете, новорођене бебе-за свако новорођено дете родитељ добија 10.000 динара месечно годину дана, односно 12 месеци , мајке са петоро и више деце, превоз и смештај деце ометене у развоју ,ученичке и студентске награде),
- социјална помоћ угроженом становништву 250.000,00 динара
- суфинансирање удружења на основу јавног конкурса за помоћ и лечење бораца и РВИ износу од 900.000 динара
- подршка социо-хуманитарним организацијама (удружења на основу јавног конкурса) у износу од 900.000динара

- суфинансирање удружења на основу јавног конкурса у оквиру саветодавно терапијских и социјално едукативних услуга у износу од 200.000 динара
- подршка реализацији програма Црвеног крста у износу од 5.000.000 динара
- суфинансирање удружења на основу јавног конкурса у оквиру подршке деци и породици у износу од 200.000 динара
- подршка лицима са инвалидитетом - 8.000.000,00 динара и 2.000.000,00 динара за услуге личног пратиоца за децу са посебним потребама, позиција 86

За Центар за социјални рад је планирано 11.000.000 динара. На овој категорији расхода планирају се трансфери за установе које имају статус индиректног корисника буџета Републике Србије, а за које постоје законом дефинисане обавезе финансирања одређених намена из буџета јединице локалне самоуправе

Програм 12- Здравствена заштита- за Дом здравља Добривоје Гер Поповић планиран је износ од 11.000.000,00 динара. На овој категорији расхода планирају се дотације Дому здравља за материјалне трошкове, санитарски материјал, као за бољу кадровску опремљеност.

За израду техничке документације за изградњу новог објекта ДЗ Александровац-3.600.000 динара (пренос обавеза из 2022.).

Програм 13 – Развој културе и информисања

Дом културе Милосав Буца Мирковић – 36.688.225 динара за редовно функционисање и 5.050.000 динара за манифестацију „Дани Милосава Буце Мирковића“ (економска класификација 423 – 1.950.000,00 динара, 424-2.500.000,00 динара и 426-600.000,00 динара); 4.200.000,00 динара су планирана средства из сопствених извора.

- Народна библиотека – износ од 14.866.147 динара из извора 01 и 260.000 из сопствених средстава

- Завичајни музеј Жупе – износ од 12.048.612 динара (извор 01) и 150.000 динара (извор 04- сопствена средства)

- Музеј винарства и виноградарства – износ од 9.821.260 динара (извор 01) и 100.000 (извор 04)

У оквиру овог програма планиран је износ од 5.800.000,00 динара за суфинансирање удружења по основу конкурса у области културе и 3.500.000,00 за суфинансирање пројеката по основу конкурса у области информисања.

Програм 14 – Развој спорта и омладине – планиран је износ од 25.725.000,00 динара за суфинансирање удружења из области спорта.

Програм 15 – Опште услуге локалне самоуправе- у оквиру овог програма планиран је износ од 143.724.725 динара за следеће намене:

- редовно функционисање општинске управе -- 116.274.725 динара (плате, социјална давања, трошкове превоза, услуге по уговору , материјал, машине и опрема).

- текућу буџетску резерву – 7.000.000,00 динара

- сталну буџетску резерву – 2.000.000,00 динара

- управљање ванредним ситуацијама – 3.000.000 динара

- трансакције везане за јавни дуг – 11.950.000. динара за отплату кредита узетог код Банке Интезе, 10.09.2019. године на рок од 10 година и грејс периодом од годину дана.

- верске заједнице – 2.500.000 динара.

Месне заједнице – планиран је износ од 6.469.240 динара (извор 01), 1.378.000 динара (извор 04) : за сталне трошкове , текуће поправке и одржавање, материјал, новчане казне и пенале по решењу судова.

Програм 17- Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије- планиран је износ од 13.150.000 динара(10.000.000 динара за мере енергетске санације породичних кућа, станова и стамбених зграда).

Саставни део образложења одлуке о буџету су и програмске информације које чине описи програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду, као и показатеље учинака за праћење и постизање наведених циљева.

Начелник
Одељења за буџет и финансије
Марија Радичевић, с.р.